

Utilizarea prudentă și responsabilă a antibioticelor la animale și la oameni poate reduce riscul ca bacteriile să devină rezistente.

Acest lucru este deosebit de important în cazul antibioticelor folosite deopotrivă pentru tratarea oamenilor și a animalelor, precum și în cazul antibioticelor din ultima linie de tratament pentru infecții critice la oameni.

Grupul ad-hoc de experți în recomandări privind rezistența la antimicrobiene (AMEG) a clasificat antibioticele în funcție de potențialele consecințe asupra sănătății publice ca urmare a rezistenței sporite la antimicrobiene cauzate de utilizarea la animale, precum și în funcție de necesitatea utilizării lor în medicina veterinară.

Clasificarea are rolul unui instrument menit să ajute medicii veterinari în alegerea antibioticului care trebuie folosit.

Medicii veterinari sunt încurajați să consulte clasificarea AMEG înainte de a prescrie antibiotice pentru animalele pe care le tratează. Clasificarea AMEG nu înlocuiește ghidurile de tratament, care trebuie să aibă în vedere și alți factori, precum informațiile complementare din rezumatul caracteristicilor produsului aferent medicamentelor disponibile, restricțiile de utilizare la speciile de la care se obțin produse alimentare, variațiile regionale ale bolilor și ale rezistenței la antibiotice, politicile naționale de prescriere.

Categoria A De evitat

- antibioticele din această categorie nu sunt autorizate ca medicamente de uz veterinar în UE
- nu trebuie utilizate la animale de la care se obțin produse alimentare
- se pot administra animalelor de companie în circumstanțe excepționale

Categoria B Restricție

- antibioticele din această categorie au o importanță critică în medicina umană, iar utilizarea lor la animale trebuie restricționată pentru a reduce riscul asupra sănătății publice
- pot fi luate în considerare doar dacă nu există antibiotice din categoriile C sau D care ar putea fi eficiente din punct de vedere clinic
- utilizarea trebuie să se bazeze pe teste de susceptibilitate la antimicrobiene ori de câte ori este posibil

Categoria C Precauție

- pentru antibioticele din această categorie există alternative în medicina umană
- pentru anumite indicații veterinare nu există alternative în categoria D
- pot fi luate în considerare doar dacă nu există antibiotice din categoria D care ar putea fi eficiente din punct de vedere clinic

Categoria D Prudentă

- trebuie utilizate ca tratamente de primă linie ori de câte ori este posibil
- ca întotdeauna, trebuie folosite cu prudență și doar atunci când este necesar din punct de vedere medical

Instrucțiuni pentru antibioticele din toate categoriile

- trebuie evitate utilizarea inutilă, perioadele prea lungi de tratament și subdozarea
- tratamentul de grup trebuie limitat la situațiile în care tratamentul individual nu este fezabil
- consultați orientările Comisiei Europene privind utilizarea prudentă a antibioticelor la animale: <https://bit.ly/2wZMB5M>

AMEG este acronimul pentru grupul ad-hoc de experți în recomandări privind rezistența la antimicrobiene al EMA. Acesta reunește experți din domeniul medicinei umane și al medicinei veterinare, care colaborează pentru a crea orientări privind impactul utilizării antibioticelor la animale asupra sănătății publice.

Clasificarea claselor de antibiotice de uz veterinar (cu exemple de substanțe autorizate pentru uz uman sau veterinar în UE)				
A	Amidopeniciline mecilnam pivmecilnam	Carbapeneme meropenem doripenem	Medicamente utilizate doar în tratarea tuberculozei sau a altor boli cauzate de micobacterii izoniazidă etambutol pirazinamidă etionamidă	Glicopeptide vancomicină
	Ketolide telitromicină	Lipopeptide daptomicină		Glicileline tigeciclină
	Monobactami aztreonam	Oxazolidinone linezolid		Derivați ai acidului fosfonic fosfomicină
	Rifamicine (cu excepția rifaximinei) rifampicină	Riminofenazine clofazimină	Alte cefalosporine și peneme (cod ATC J01DF), inclusiv combinații de cefalosporine de a treia generație cu inhibitori de beta-lactamază ceftobiprol ceftarolină ceftolozan-tazobactam faropenem	Acizi pseudomonici mupirocină
	Carboxipeniciline și ureidopeniciline, inclusiv în combinație cu inhibitori de beta-lactamază piperacilină-tazobactam	Sulfone dapsonă		Substanțe nou autorizate în medicina umană după publicarea clasificării AMEG urmează a fi stabilite
B	Cefalosporine de a treia și a patra generație, exceptând combinațiile cu inhibitori de beta-lactamază cefoperazonă cefovecin cefchinomă ceftiofur	Polimixine colistină polimixină B	Chinolone: fluorochinolone și alte chinolone cinoxacină danofloxacină difloxacină enrofloxacină flumechină ibafloxacină	
C	Aminoglicozide (cu excepția spectinominei) amikacină apramicină dihidrostreptomycină framycetină gentamicină kanamicină neomicină paromomicină streptomycină tobramicină	Aminopeniciline, în combinație cu inhibitori de beta-lactamază amoxicilină + acid clavulanic ampicilină + sulbactam	Amfenicoli Cloramfenicol * florfenicol tiamfenicol	Macrolide eritromicină gamitromicină oleandomicină spiramicină tildipirozină tilmicosină tulatromicină tilozină tilvalozină
		Cefalosporine de prima și a doua generație și cefamicine cefacetril cefadroxil cefalexină cefaloniu cefalotină cefapirină cefazolină	Lincosamide clindamicină lincomicină pirlimicină	
D	Aminopeniciline, fără inhibitori de beta-lactamază amoxicilină ampicilină metampicilină	Aminoglicozide: doar spectinomycină spectinomycină	Sulfonamide, inhibitori de dihidrofolat-reductază și combinații formosulfatiazol ftalilsulfatiazol sulfacetamidă sulfaclopiridazină sulfaclozină sulfadiazină sulfadimetoxină sulfadimidină sulfadoxină sulfafurazol sulfaguanidină	
	Tetraciclone clortetracilină doxiciclină oxitetraclonă tetraciclina	Peniciline antistafilococice (peniciline rezistente la beta- lactamaze) cloxacilină dicloxacilină nafcilină oxacilină		
	Peniciline naturale cu spectru îngust (peniciline sensibile la beta- lactamaze) benzatin benzilpenicilină benzatin fenoximetilpenicilină benzilpenicilină iodhidrat de penetamat	feneticilină fenoximetilpenicilină procain benzilpenicilină	Poliipeptide ciclice bacitracină	Nitroimidazoli Metronidazol *
			Antibacteriene steroidice acid fusidic	Derivați de nitrofuran * furaltadonă furazolidonă

* Interzis pentru utilizare la animalele destinate producției de alimente conform Regulamentului (UE) nr. 37/2010

Alți factori de avut în vedere

Pe lângă clasificare, la prescrierea de antibiotice trebuie avută în vedere și **calea de administrare**.

Lista de mai jos propune o ierarhizare a căilor de administrare și a tipurilor de formulări de la cel mai mic la cel mai mare impact estimat asupra rezistenței la antibiotice.

Tratament individual local (ex. injectoare în uger, picături în ochi sau în urechi)

Tratament individual pe cale parenterală (intravenos, intramuscular, subcutanat)

Tratament individual pe cale orală (comprimate, boluri)

Medicație de grup (metafilaxie) administrată pe cale injectabilă, numai în cazuri pe deplin justificate

Medicație de grup (metafilaxie) administrată pe cale orală, prin apă de băut/înlocuitor de lapte, numai în cazuri pe deplin justificate

Medicație de grup (metafilaxie) administrată pe cale orală, prin furaje sau premixuri, numai în cazuri pe deplin justificate

